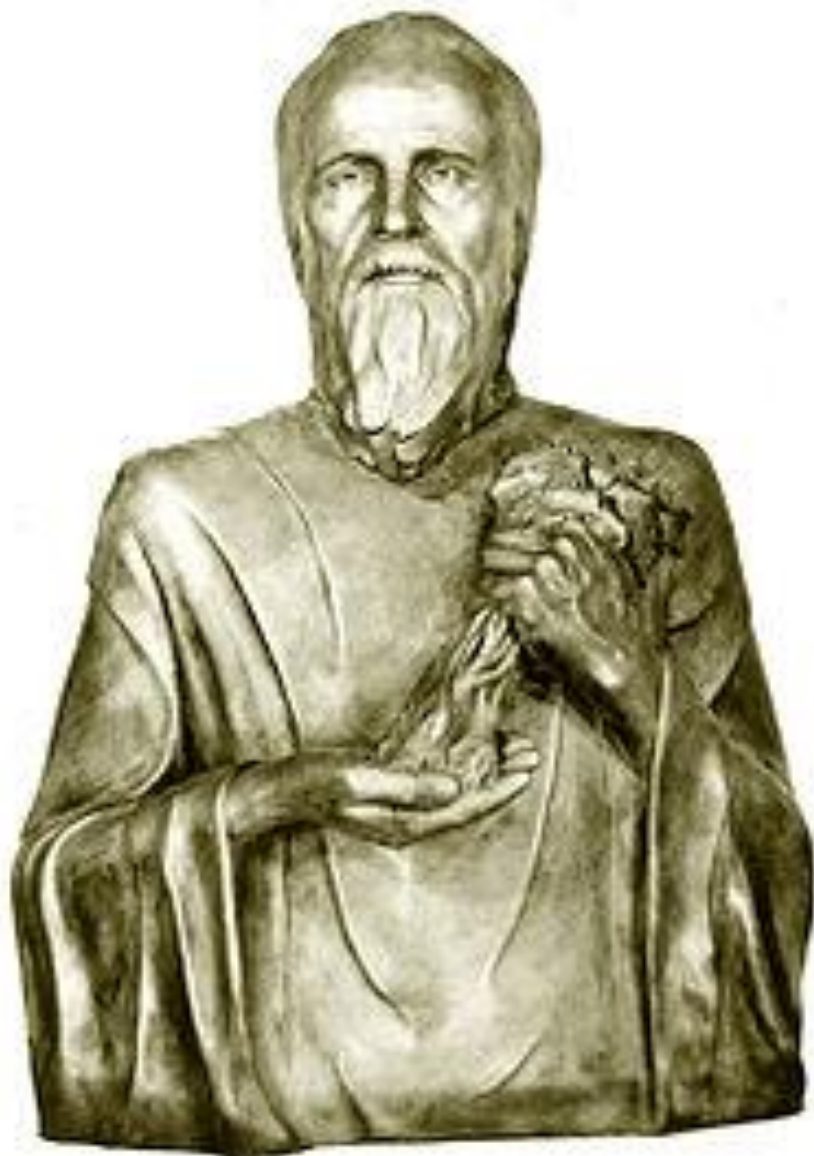

**ПОНЯТТЯ ПРО
ІНФЕКЦІЙНИЙ
ПРОЦЕС І
ІНФЕКЦІЙНІ
ХВОРОБИ**

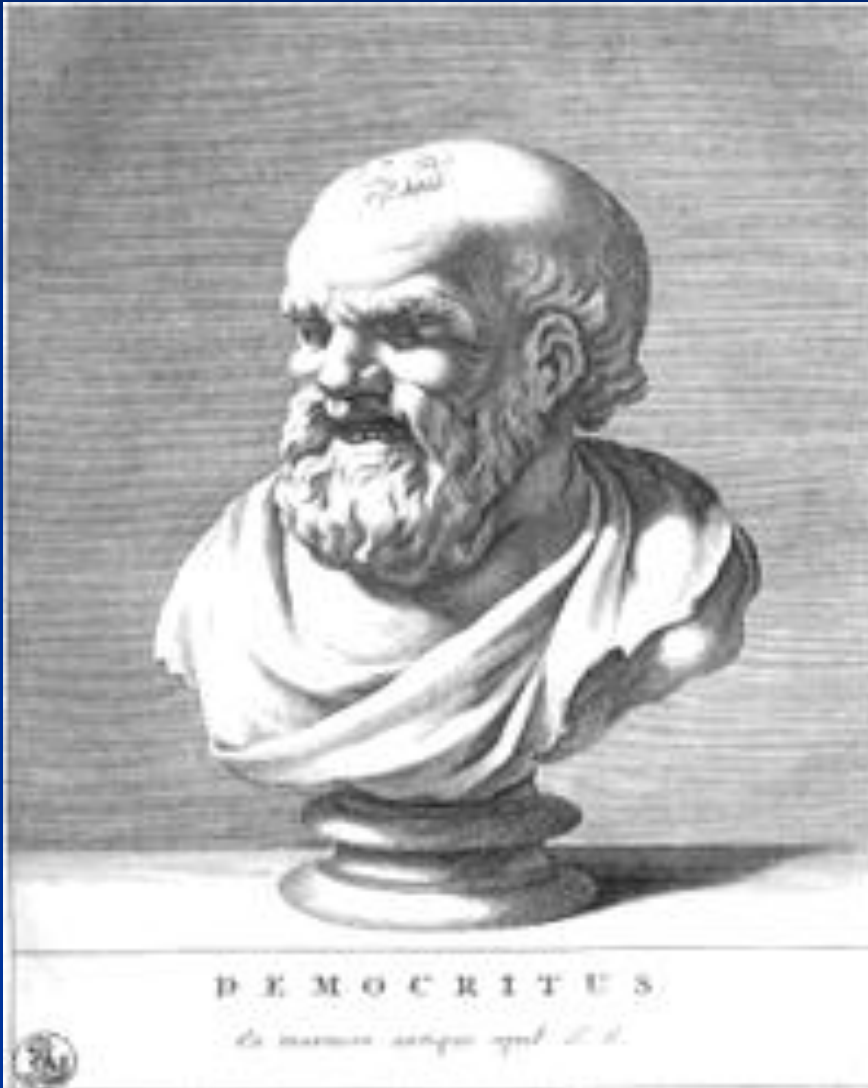

*Агапіт
Печерський
(? — 1095) —
чернець
Києво-
Печерського
монастиря*

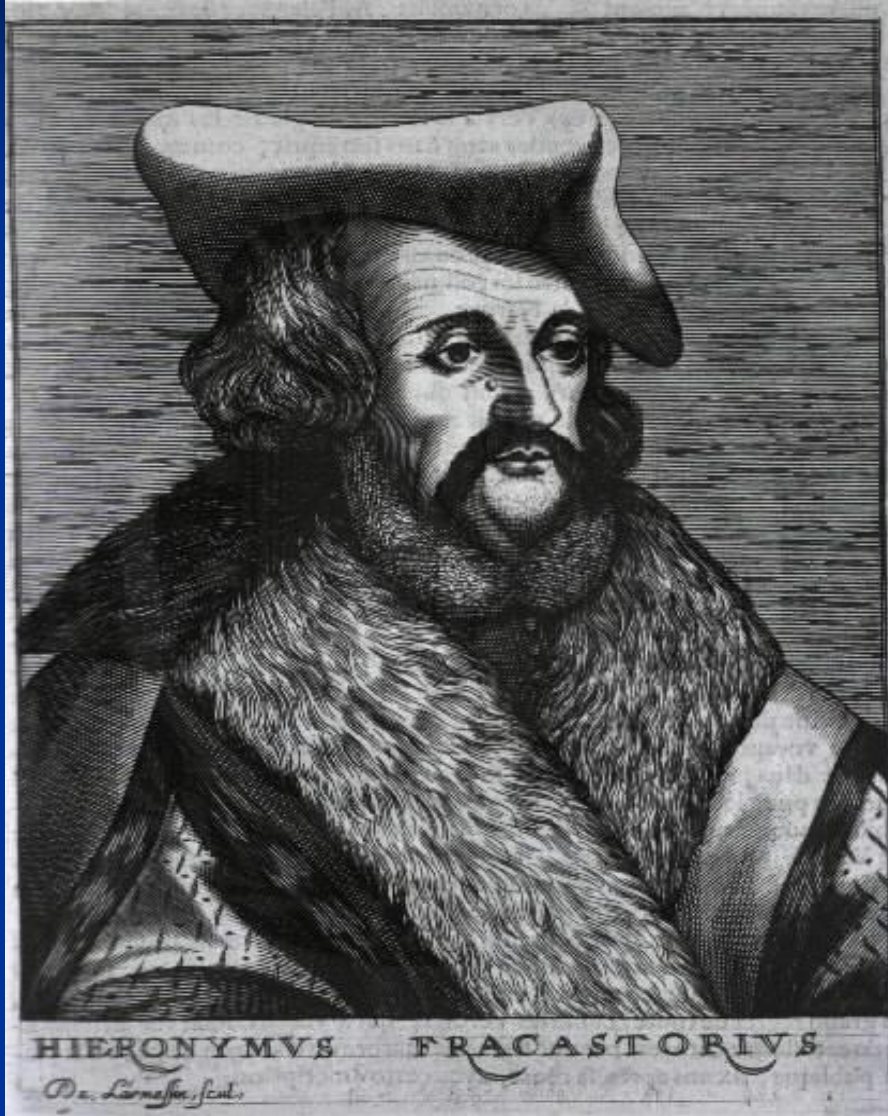

*Святий Рох –
покровитель
інфекційних
хворих*

«... хвороби
викликаються
крихітними
організмами, що
проникають в
організм людини і
тварин ...»

Джироламо Фракасторо

«Про контагії, про
контагіозні
хвороби і
лікування»

Антоні Ван Левенгук

Першовідкривач
простіших, зробив
перший опис
еритроцитів, вперше
спостерігав бактерії.

У винайденому приладі
(прародителеві сучасних
мікроскопів) виявив
«забавних звіряток»

Збудники інфекційних хвороб, знайдені за останні 35 років

1980	HTLV-1 (human T-cell lymphotropic virus)	Гострий лейкоз із Т-лімфоцитів (ATL) Мієлопатія, асоційована з HTLV-1 (HAM)
1981	Токсигенні штамми Staphylococcus aureus	Синдром токсичного шоку
1982	HTLV-2	Лейкоз
1982	Borrelia burgdorferi	Бореліоз (хвороба Лайма)
1983	HIV-1, HIV-2	ВІЛ-інфекція/СНІД (AIDS)
1983	Вірус JC	Прогресуюча лейкоенцефалопатія мультифокальна
1983	Escherichia coli O157:H7	Ентерогеморагічний ешеріхіоз, гемолітико-уремічний синдром
1983	Helicobacter pylori	Гастродуоденіт, виразкова хвороба
1984	Rickettsia japonica	Японська плямиста гарячка
1984	Ehrlichia senettsu	Ерліхіоз сенетсу

1985	<i>Enterocytozoon bieneus</i>	Тривала діарея
1986	<i>Cyclospora cayetanensis</i>	Тривала водяниста діарея
1986	Герпес-вірус 6-го типу (HHV-6)	Раптова екзантема (триденна гарячка)
1989	HCV	Гепатит С
1989	<i>Chlamidia pneumoniae</i>	Назофарингіт, пневмонія, бронхіальна астма, ендокардит
1989	Вірус Гуанаріто	Венесуельська геморагічна гарячка
1990	Герпес-вірус 7-го типу (HHV-7)	Синдром хронічної втоми
1990	HEV	Гепатит Е
1991	<i>Encerphalitozoon hellem</i>	Кон'юнктивіт, дисемінована хвороба
1991	Нові види <i>Babesia</i>	Нетиповий бабезіоз
1991	<i>Ehrlichia chaffeensis</i>	Моноцитарний ерліхіоз людини
1992	<i>Bartonella henselae</i>	Доброякісний лімфоретикульоз
1993	<i>Bartonella elizabethae</i>	Бактеріальний ендокардит

1993	<i>Encerphalitozoon cuniculi</i>	Дисемінована хвороба
1993	<i>Chlamidia pecorum</i>	Назофарингіт, пневмонія, бронхіальна астма, ендокардит
1993	Вірус Sin Nombre	Гантавірусний легеневий комплекс
1994	Вірус Sabia	Бразильська геморагічна гарячка
1994	Герпес-вірус 8-го типу (HHV-8)	Саркома Капоші, первинна лімфома, хвороба Кастлемана
1994	<i>Ehrlichia phagocytophila</i>	Гранулоцитарний ерліхіоз людини
1994	Вірус Гендра	Менінгіт і енцефаліт
1994	Bat paramyxovirus	Респіраторні хвороби з ураженням нервової системи
1995	Вірус гепатиту G	Гепатит G
1996	Пріони	Пріонні хвороби
1996	Hendra virus / Australian bat lyssavirus	Летальна пневмонія, енцефаліт
1997	Віруси групи А H7N1 і H5N1	Грип А (Гонконг), пташинний

1997	TTV	Гепатит TTV
1997	Ентеровірус 71-го типу	Везикулярний стоматит, синдром “рука, нога, рот”
1997	<i>Mycobacterium lentiflavum</i>	Шийний лімфаденіт, затяжна пневмонія
1998	<i>Corynebacterium rhodococcus equi</i>	Деструктивна пневмонія
1999	Віруси групи А H9N2 і А H9N9	Пташиний грип (Гонконг)
1999	Вірус гепатиту Sen	Гепатит Sen ?
1999	<i>Bartonella vinsonii</i> ssp. <i>arupensis</i>	Бактеріальний ендокардит
1999	<i>Arcanobacterium haemolyticum</i>	Дифтерійне запалення глотки
2000	<i>Bartonella vinsonii</i> ssp. <i>berkhoffii</i>	Бактеріальний ендокардит
2001	hMPV	Метапневмовірусна хвороба
2002	SARS-Cov	Тяжкий гострий респіраторний синдром
2003	Вірус групи А H7N7	Грип А
2004	<i>Mimivirus</i>	Пневмонія

СТРУКТУРА СМЕРТНОСТІ ВІД ІНФЕКЦІЙ (ВООЗ)

- 1. ГОСТРІ ІНФЕКЦІЇ НИЖНІХ
ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ**
- 2. ТУБЕРКУЛЬОЗ**
- 3. КИШКОВІ ІНФЕКЦІЇ**
- 4. ВІРУСНІ ГЕПАТИТИ**
- 5. ВІЛ-ІНФЕКЦІЯ/СНІД**

Перший завідувач кафедри – В. К. Стефанський

Питання патогенезу,
клінічних прояв
інфекційних
захворювань, методи
діагностики і лікування.

«Острые
инфекционные
болезни» (1927 р.)

Л.К. Коровицький

Клініка, методи
діагностики і лікування
бруцельозу;

Стан серцево-судинної
системи у інфекційних
хворих;

Клініка, терапія
сироваткової хвороби;

Токсоплазмоз

Інфекція (Від латинських слів:
infectio — забруднення, зараження і
infectio — забруднюю)

стан забрудненості організму
іншими живими організмами
(вірусами, бактеріями,
простішими та ін.)

Інфекційний процес

комплекс реакцій, спрямованих на забезпечення гомеостазу та рівноваги з навколишнім середовищем, що виникають в макроорганізмі в результаті втручання і розмноження в ньому патогенних для нього мікроорганізмів.

**Фактори
оточуючого
середовища:**

*космічні впливи,
клімат, вода, харчування,
виробництво,
побутові умови...*

**Фактори
хазяїна:**

*стать, вік,
генетичні
особливості, спосіб
життя, супутні
захворювання
імунний статус,
неспецифічні
фактори...*

**Патогенні
фактори:**

*біологічні
(збудники
інфекційних і
паразитарних хвороб),
хімічні,
фізичні,
психічні...*

Фактори мікроорганізму:

- **патогенність** - видова ознака мікроорганізму, закріплена генетично і характеризує здатність викликати захворювання;
- **вірулентність** - це ступінь, міра патогенності, індивідуально властива конкретному штаму патогенного збудника

Фактори мікроорганізму:

- токсичність - здатність утворювати речовини , які справляють токсичний вплив на весь організм і (або) на окремі органи і системи; -
- інвазивність (агресивність) - здатність проникати в організм людини, долати його захисні бар'єри, поширюватися і розмножуватися в ньому .

На особливості розвитку інфекційного процесу впливають:

- тропність збудника ;
- спосіб проникнення в організм ;
- характер взаємодії з імунною системою;
- кількість прониклих в організм збудників ;
- здатність мікроорганізмів до персистенції, мутацій

Інфекційна хвороба -

крайня ступінь інфекційного процесу , коли виникає порушення гомеостазу в результаті переважання патологічних реакцій над компенсаторними .

Відмінності інфекційних хвороб від неінфекційних захворювань :

- наявність в організмі живого збудника ;
- людина стає джерелом інфекції , може заражати інших людей ;
- для багатьох інфекційних хвороб характерна масовість ураження населення ;
- для будь-якого інфекційного захворювання характерна суворі циклічність перебігу ;
- формування імунітету після перенесеного захворювання .

Форми інфекційної хвороби:

- субклінічна (безсимптомна);
- маніфестна (клінічно проявляється): типова, атипова, абортівна, стерта.

За тривалістю перебігу:

- гостра (до 3 місяців);
- затяжна (до 6 місяців);
- хронічна (понад 6 місяців);
- надгостра (блискавична, фульмінантна).

За тяжкістю перебігу: легка; середньої тяжкості; тяжка; дуже тяжка.

Механізми передачі:

- фекально-оральний
- повітряно-крапельний
- трансмісивний
- контактний
- вертикальний
- парентеральний
- статевий
- чисельні

Періоди у перебігу інфекційних хвороб:

- інкубаційний;
- початковий;
- розпал хвороби;
- період стихання клінічних прояв;
- одужання (або хронізація), резидуальні явища.

Повторне захворювання, що розвивається в результаті нового зараження тим самим збудником, називається реінфекцією .

Одночасне зараження двома (і більше) різними збудниками розглядається як коінфекція .

Нашарування на вже наявний інфекційний процес додаткової інфекції з іншим етіологічним фактором - суперінфекція .

*Класифікація
інфекційних хвороб
(за біологічним принципом)*

- антропонози
(джерело інфекції — людина);
- зоонози
(джерело інфекції — тварини, птахи)
- сапронози
(джерело інфекції — оточуюче середовище)

Класифікація інфекційних хвороб Л. В. Громашевського

- 1) кишкові;
- 2) дихальних шляхів;
- 3) «кров'яні»;
- 4) зовнішніх
покривів;
- 5) з різними
механізмами
передачі.

Класифікація за етіологічним принципом

- бактеріози (бактеріальні інфекції);
- отруєння бактеріальними токсинами;
- вірусні хвороби;
- рикетсіози;
- хламідіоз;
- мікоплазмози;
- протозойні хвороби;
- мікози;
- гельмінтози.

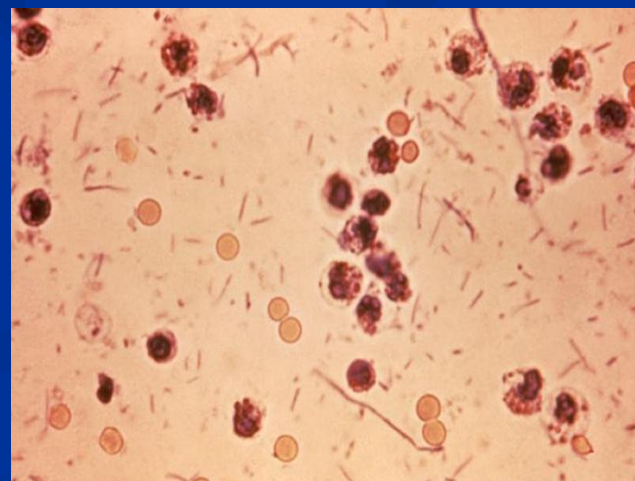
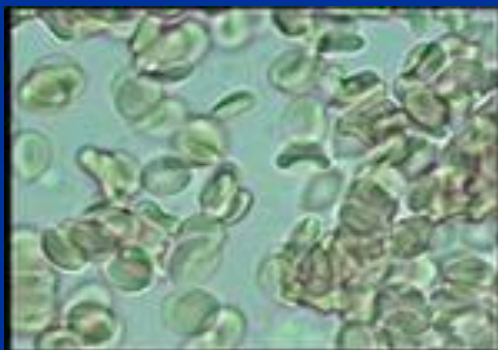
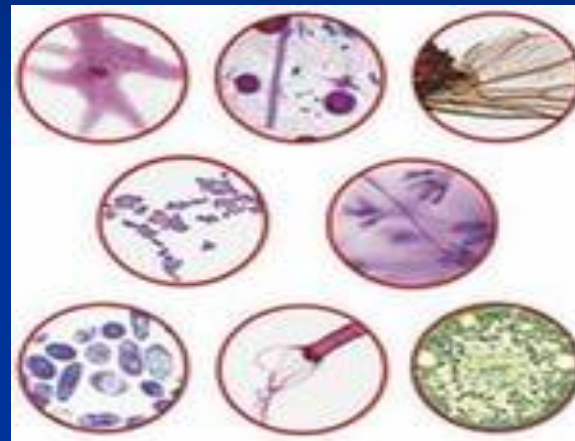
Методи дослідження, правила:

- чітко знати локалізацію збудника в певний період хвороби;
- проводити бактеріологічне дослідження необхідно до початку антибактеріальної терапії;
- слід знати не тільки на які середовища проводиться посів, але як і де слід зберігати матеріал до відправки в лабораторію;
- ступінь інформативності результатів вірусологічних і бактеріологічних досліджень залежить від того, який матеріал досліджувався;
- збудник може бути виділений при зараженні досліджуваним матеріалом лабораторних тварин з подальшим дослідженням їх внутрішніх органів або асцитичної рідини.

Бактеріологічний метод

Бактеріоскопічний метод

Серологічний метод

Біологічний метод

Основні положення лікування інфекційних хвороб, О.Ф. Білібін

1. Лікування повинно наслідувати природному ходу звільнення організму від хвороби.
2. Впливати слід на провідну ланку в патогенетичному ланцюгу .
3. Пам'ятати про єдність : збудник , мікроорганізм , середовище .
4. Підвищувати функцію захисних механізмів .
5. Враховувати фон, на якому виникла хвороба.

Етіотропна терапія (aitia - причина, tropos - напрямок)

Етіотропні препарати

```
graph TD; A[Етіотропні препарати] --> B[Неспецифічні]; A --> C[Специфічні: -іmunні сироватки; - імуноглобуліни; - бактеріофаги]; B --> D[Хіміопрепарати: -антибактеріальні; - противірусні; - протипротозойні; - антигельмінтні та ін.]; B --> E[Природні біологічні продукти: - інтерферон; - дезоксирибо-Нуклеаза та ін.]; B --> F[Бактеріальні продукти: -лактобактерин; - колібактерин; - бактисубтіл та ін.]
```

Неспецифічні

Специфічні:

- іmunні сироватки;
- імуноглобуліни;
- бактеріофаги

Хіміопрепарати:

- антибактеріальні;
- противірусні;
- протипротозойні;
- антигельмінтні та ін.

Природні біологічні продукти:

- інтерферон;
- дезоксирибо-Нуклеаза та ін.

Бактеріальні продукти:

- лактобактерин;
- колібактерин;
- бактисубтіл та ін.

Патогенетична терапія спрямована на основні ланки патологічного процесу з метою нормалізації порушених функцій організму і відновлення гомеостазу .

Засоби:

- дезінтоксикаційні;
- замісні;
- протизапальні;
- ті, що впливають на реактивність.

Необхідно враховувати:

- період хвороби і провідні патогенетичні механізми, що відповідають цьому періоду, їх вираженість;
- наявність і характер супутньої і (або) фонової патології , її вплив на перебіг інфекційного процесу;
- характер взаємодії лікарських речовин;
- черговість проведення необхідних лікувальних заходів, їх обсяг.

Симптоматична терапія -

вплив на патологічний симптом з метою зменшення його вираженості.

При цьому не враховується патогенез даного симптому.

А. Ф. Блюгер:

«Лікування не повинно бути
більш небезпечним, ніж
сама хвороба»

